

PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

2016 - 2017

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa všech škol a školských zařízení (dle rejstříku), pro které platí tento program proti šikanování, který je součástí MPP
Základní škola Odry, Pohořská 8, příspěvková organizace, PSČ 742 35

Adresa ředitelství školy nebo školského zařízení	Pohořská 8, Odry, 742 35
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Jan Jursík
Telefon na ředitele	556 730 239
E-mail na ředitele	Zspohor.odry@centrum.cz

1/ PROŠKOLENÍ PEDAGOGICKÝCH A OSTATNÍCH ZAMĚSTNANCŮ ŠKOLY

Plán akreditovaného vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence SPJ

Název a zaměření vzdělávání	Počet hodin	Realizátor – organizace, odborník	Počet školených pedagogů
Inkluzivní vzdělávání I.	8	Mgr. Olga Kusá (MAP ORP Odry)	25
Inkluzivní vzdělávání II.	8	Mgr. Šárka Sohrová	25

Další vzdělávání bude upřesněno během školního roku.

2/ INFORMACE PRO RODIČE

Způsoby seznámení rodičů s činností ŠMP a možnostmi spolupráce:

- na počátku školního roku v rámci konzultací, které jsou pravidelně každý první čtvrtek v měsíci
- na webu školy
- na nástěnce ŠMP, schránce důvěry a pracovně školní psycholožky
- konzultační hodiny pro rodiče jsou po vzájemné domluvě v nejbližším možném termínu v pracovně školního psychologa

Školní poradenský tým:

- * Mgr. Marcel Vlček – výchovně kariérní poradce
- * Mgr. Ivan Žárský – školní metodik prevence a školní speciální pedagog
- * Mgr. Zuzana Dvořáčková – školní psycholog

2. 1. Aktivity pro rodiče

Název aktivity	Datum konání	Vedoucí programu, přednášející
Informační schůzka pro rodiče o novinkách v chodu školy	září	ředitel školy, TU
Konzultace s rodiči	každý měsíc	TÚ
Web, informační bulletin, e-schránka důvěry	průběžně	TÚ, ŠPP

2. 2. Aktivity podporující spolupráci školy s rodiči

Název aktivity	Datum konání	Vedoucí programu
Škola a její okolí, Vánoční čas a další akce speciálních tříd	říjen	Chrobáková
Drakiáda a další akce školní družiny	říjen	Solanská, Zátopková
Lyžařský výcvik, volejbalový klub a další sportovní akce	říjen	Jursík
Školní ples	únor	všichni
Žákovský parlament – dobročinné akce	září	Šandová
Atletický den dětí s rodiči	září	Jursík
Školní akademie	červen	všichni
Sportovní a zábavné akce pro děti a rodiče mateřinek	listopad	učitelé I. stupně
Dny otevřených dveří pro žáky a rodiče budoucích prvňáčků	leden	vedení školy
Projekt „S internetem pod kůží“ e- bezpečí		Žárský, Látal
Taneční s kolonou pro rodiče	prosinec	M. Sovová
Projekt Vánoce, Velikonoce	prosinec, duben	L. Černá
Slavnostní předávání vysvědčení žákům 9. ročníků, rodičů a učitelů	červen	tř. učitelé 9.roč.
Předávání informačních materiálů o závislostech, kyberšikaně, sexuální osvětě...	průběžně	Žárský
Informace o drogové problematice a prevenci v regionu	duben	A. Dresler - streetworker

2. 3. Spolupráce s dalšími institucemi, které se podílejí na prevenci SPJ

Organizace	Jméno odborníka	Kontakt (adresa, telefon, e-mail)
Policie ČR Odry	Pavel Šustek	Odry, tř. Osvobození
Sociální odbor MÚ	Pavčina Šubrtová	Odry, Masarykovo nám.
PPP Nový Jičín	PhDr. Pavel Letý	Nový Jičín
Městská policie	Bc. Daniel Rýdl	Odry, Kostelní ul.
Streetworker OSVČ	Bc. Alexandr Dresler	Nový Jičín
Policie ČR	Zbyněk Tomšík	Nový Jičín
Nebud' obět'	P. Látal	Ostrava

3/ KRIZOVÝ PLÁN

3. 1. Informace pro žáky

- konzultační hodiny pro žáky: školní poradenský tým po vzájemné domluvě v nejbližším možném termínu v pracovně školního psychologa
- schránka důvěry pro žáky, kde mohou sdělit své připomínky
- možnost obrátit se na třídního učitele, nebo jiného pedagoga
- webové stránky školy

3. 1. 2. Prevence šikany - plán aktivit v průběhu školního roku 2016-2017

Začátek školního roku:

- sestavení pravidel chování a vztahů ve třídě
- u starších ročníků se žáci podílí na utváření pravidel, třídní učitel je koordinátorem a arbitrem
- průběžné vyhodnocení dodržování již zvolených pravidel, popř. jejich doplnění nebo vynechání
- kázeňský sešit třídy slouží především k motivaci – zápisy pochval/ prohrěšků proti školnímu řádu
- role žáků v třídním kolektivu se analyzuje na základě dotazníku šk. psychologa

V průběhu školního roku:

- každý třídní učitel se k pravidlům vrací na pravidelných třídnických hodinách, spolu s žáky hodnotí jejich dodržování
- vyhodnocování kázeňského sešitu, depistážních dotazníků
- besedy s Policií ČR, Městskou policií, Renarkonem, streetworkerem, RESOCIA

Akce pro posílení spolupráce v třídním kolektivu:

- * Školní parlament – zájmy a potřeby žáků, plánování zájmových aktivit a soutěží
- * Projekt „Začít spolu“
- * Projekt „Nebud' obět'“
- * Projektové „Dny napříč školou“

4/ PROGRAM OSTATNÍCH PREVENTIVÍCH AKTIVIT

4. 1. Nespecifická a specifická prevence pro žáky ve výuce, která je součástí učebních osnov

1. ročníky (třídy)³⁾

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita proti šikaně a způsob jejího vedení (např. prožitková aktivita, diskuse, předávání informací,...)	Učitel
Prv	Lidské vztahy- dramatizace, předávání inf.	Malá, Floríková
Prv+TH.	Práva dětí, třídní pravidla, vytváření ilustračních situací – empatie, záměna rolí, pocity	
	Hry – převtělení, komunikační kru pravidelně každýpondělí	

2. ročníky (třídy)³⁾

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita proti šikaně a způsob jejího vedení (např. prožitková aktivita, diskuse, předávání informací,...)	Učitel
Prv + TH	Práva dítěte, postavení dítěte v kolektivu vrstevníků, diskuze na téma kamarádství	Zástěrová
	Námětové hry	
Čj	Druhy vět – diskuze, rozhovory, mezilidské vztahy	

3. ročníky (třídy)³⁾

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita proti šikaně a způsob jejího vedení (např. prožitková aktivita, diskuse, předávání informací,...)	Učitel
Prv +TH	Pravidla chování ve třídě, k ostatním spolužákům, volnočasové aktivity.	Sovová, Kopecká
	Diskuse, vypravování, skupinová práce, seznámení s pojmy- drogy, šikana	

4. ročníky (třídy)³⁾

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita proti šikaně a způsob jejího vedení (např. prožitková aktivita, diskuse, předávání informací,...)	Učitel
TH	Pravidla chování, školní řád- diskuze	Plesníková
Vv	Vztahy ve třídě - komunikace	
Sloh	Simulační situace	

5. ročníky (třídy)³⁾

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita proti šikaně a způsob jejího vedení (např. prožitková aktivita, diskuse, předávání informací,...)	Učitel
TH	„Projekt rosteme spolu“ – projekt EU zaměřený na mezilidské vztahy, šikanu, komunikaci + aktuální problémy	Šindlerová
	1. Šikana – prožitková aktivita	
	2. Vztahy ve třídě a ve škole - diskuze	
	3. komunikace - aktivita	
	4. Lidská práva a práva jedince – pravidla, školní řád	

6. ročníky (třídy)³⁾

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita proti šikaně a způsob jejího vedení (např. prožitková aktivita, diskuse, předávání informací,...)	Učitel
Ov	Život ve škole – srovnávání správného a nesprávného chování- skupinová práce, šikana- definice vlastními slovy, diskuze, řešení problémových situací a jejich rozbor, informační zdroje pomoci, lidská práva	Šindlerová, Florík, Bláhová, Dvořáčková,
	Depistážní dotazníky, besedy s PČR, kyberšikana: tyto aktivity se opakují ve všech ročnících II. stupně(viz MPP)	Žárský

7. ročníky (třídy)³⁾

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita proti šikaně a způsob jejího vedení (např. prožitková aktivita, diskuse, předávání informací,...)	Učitel
Ov	Člověk ve společnosti- škola, vrstevníci, šikana(předávání a vyhledávání informací, aktivita „zed' s nápisy“- co je šikana „čaroděj zeměmoří“- skupinové práce, pracovní listy, prožitky	Šindlerová, Černá, Žárský, Dvořáčková
	Komunikace-agresivní, pasivní, asertivní chování (hraní rolí, nácvik argumentace a obhajoba názorů)	
	Lidská práva a práva dítěte, diskriminace (tvorba plakátů)	
TH	„Rosteme spolu“	

8. ročníky (třídy)³⁾

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita proti šikaně a způsob jejího vedení (např. prožitková aktivita, diskuse, předávání informací,...)	Učitel
Ov	Člověk jako jedinec – rozdíly mezi lidmi (diskuze, dramatizace)	Holiš, Žárský, Šindlerová, Dvořáčková

9. ročníky (třídy)³⁾

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita proti šikaně a způsob jejího vedení (např. prožitková aktivita, diskuse, předávání informací,...)	Učitel
Ov	Občan a právo – trestní odpovědnost (diskuze, dramatizace)	Žabková, Šindlerová, Žárský, Dvořáčková
	Vnímání sociálních problémů	
	Rozpoznání protiprávního jednání – přestupek, trestný čin	
	Trestní právo – prožitková aktivita	
	Rodina a zákony: šikana, týrání, agrese – hraní rolí, obhajoba názorů, diskuze	

Zajištění vzdělání pedagogických a nepedagogických pracovníků v problematice šikanování

Název a zaměření vzdělávání ³⁾	Počet hodin	Realizátor – organizace, odborník	Počet školených pedagogů
Projekt „Nebud’ obětí“ (2015)	8	OS Bezpečný internet	25

Volnočasové aktivity organizované školou:

volnočasové aktivity jsou zajišťovány pedagogickými pracovníky školy a v prostorách školy, ale pod hlavičkou Domu dětí Odry.

4.2. Specifická prevence pro žáky během výuky, nebo akcí pořádaných školou

* každý pedagogický pracovník je proškolen jak postupovat při zjištění SPJ a podle závažnosti problému kontaktuje další členy ŠPT, případně vedení školy

1. individuální pohovor TU s žákem, řešení problému formou domluvy
2. pohovor s žákem za přítomnosti TU, ŠMP, popř. psychologa, výchovného poradce nebo vedení školy (pohovor doložen zápisem s podpisem zúčastněných včetně žáka)
3. pohovor s žákem a jeho zákonným zástupcem za přítomnosti TU, ŠMP, popř. psychologa, výchovného poradce nebo vedení školy (pohovor doložen zápisem s podpisem zúčastněných včetně žáka)
4. pohovor za účasti pracovníka sociálního odboru, PČR pro práci s dětmi za účasti zákonného zástupce, nebo s jeho svolením

4.3. Charakteristika šikanování

Šikanování je jakékoliv dlouhodobé, nebo opakující se chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě pomluv, nadávek či ponižování. Může mít i podobu

sexuálního obtěžování až zneužívání. Novým trendem je tzv. kyberšikana – útoky elektronickou cestou.

4.4. Postupy řešení šikanování

4.4.1. Strategie vyšetřování počáteční šikany podle jednotlivých kroků:

- 1) Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili
 - 2) Rozhovor s obětí
 - 3) Nalezení vhodných svědků
 - 4) Individuální, posléze konfrontační rozhovory se svědky
 - 5) Zajištění ochrany obětem a anonymity svědků
 - 6) Rozhovor s agresory, jejich konfrontace mezi nimi, konfrontace se zjištěnými fakty
- ! Nikdy nekonfrontujeme oběť s agresorem**

4.4.2. Strategie vyšetřování pokročilé šikany s neobvykle závažnou formou:

- 1) Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti.
- 2) Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
- 3) Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
- 4) Pokračující pomoc a podpora oběti.
- 5) Nahlášení policii, zákonným zástupcům oběti.
- 6) Vlastní vyšetřování.

4.5. Jak rodiče poznají šikanované dítě:

- dítě nemá kamarády, s nikým netráví volný čas, nekomunikuje
- náhlá nechuť až odpor ke škole, odkládá odchod z domova
- vyžaduje váš doprovod do a ze školy
- pocity strachu
- nechuť k jídlu
- dítě chodí ze školy hladové (agresori mu berou svačinu, nebo peníze)
- usíná s pláčem, neklidný spánek
- zhoršení prospěchu
- dítě je doma smutné, apatické, výkyvy nálad
- náhlá agrese k sourozencům
- dítě žádá doma o peníze, nápadně často „ztrácí“ věci
- dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha, hlavy, snaží se zůstat doma
- snaží se za každou cenu vyhnout školní docházce

! Pokud máte jakékoliv podezření, že je vaše dítě šikanováno, kontaktujte kohokoliv ze ŠPT, nebo vedení školy.

Jméno a podpis ředitele školy: Mgr. Jan Jursík

Jméno a podpis školního metodika prevence: Mgr. Ivan Žárský